

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 414/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľiek [REDACTED]

[REDACTED],
zastúpených TOKÁR advokátska kancelária, s. r. o., Sídlisko Jas 936/5, Galanta, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/33/2024 z 25. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľky sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. júna 2025 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí ich dovolania v civilnom spore.

II.

2. Okresný súd rozsudkom z decembra 2017 v spore žalujúcich sťažovateľiek o zaplatenie 250 000 eur proti žalovaným prevádzateľovi autobusu a poisťovni zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou tohto autobusu sťažovateľkám priznal náhradu nemajetkovej ujmy 35 000 eur a 25 000 eur za to, že pri dopravnej nehode autobusu v roku 2015 zomrela ich dcéra a sestra. Vo zvyšnej časti ich žalobu zamietol. Pri určení výšky náhrady okresný súd vychádzal z toho, že smrťou ich dcéry a sestry bola sťažovateľkám spôsobená nenapraviteľná ujma v ich osobnom a rodinnom živote. Na druhej strane okresný súd konštatoval, že v spore neboli preukázané mimoriadne zvýšené nepriaznivé následky na strane sťažovateľiek, ktoré žijú spolu v spoločnej domácnosti a fungujú v podstate normálnym životom.

3. Na odvolanie sťažovateľiek krajský súd rozsudkom z apríla 2019 zmenil rozsudok okresného súdu tak, že priznanú náhradu sťažovateľiek zvýšil na 45 000 eur a 35 000 eur. Proti tomu žalovaná poisťovňa podala dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením zo septembra 2022 tak, že dovolanie v časti priznanej náhrady 20 000 eur a 15 000 eur odmietol, no v časti nad 35 000 eur a 25 000 eur rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dospel k záveru, že krajský súd sa bez zopakovania dokazovania odchýlil od skutkových zistení okresného súdu a sťažovateľkám priznal náhradu nad obvyklým priemerom obdobných prípadov. Krajský súd druhým rozsudkom rozsudok okresného súdu potvrdil. Po zopakovaní dokazovania konštatoval, že došlo k násilnému pretrhnutiu rodinných a citových väzieb sťažovateľiek so zosnulou. Ich vzťah však nemal podobu ekonomickej závislosti. I tak strádanie sťažovateľiek mimoriadne ovplyvnilo a sťažilo ich život. Podľa krajského súdu okresný súd priznal sťažovateľkám náhradu približne o 15 000 vyššiu ako priemer v obdobných prípadoch, a preto ním vo vzťahu k sťažovateľkám bola naplnená požiadavka primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy.

4. Proti rozsudku krajského súdu podali sťažovateľky dovolanie podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku z dôvodu narušenia právnej istoty, keďže krajský súd sa na základe totožných skutkových zistení v druhom rozsudku bez dostatočného vysvetlenia odchýlil od svojho prvého rozsudku. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením najvyšší súd dovolanie sťažovateľiek odmietol. Vo vzťahu k rozdielnym rozhodnutiam krajského súdu poukázal na to, že krajský súd bol viazaný jeho právnym názorom zo zrušujúceho uznesenia a výšku náhrady zdôvodnil s odkazom na rozhodnutia, ktorými bolo rozhodnuté o náhrade obdobne postihnutých pozostalých príbuzných pri totožnej dopravnej nehode. Okrem toho krajský súd zohľadnil aj rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva (Kontrová proti Slovenskej republike), ktorým bola priznaná náhrada pozostalej matke dvoch maloletých detí 25 000 eur. Najvyšší súd uzavrel, že krajský súd náležite zdôvodnil svoje rozhodnutie.

III.

5. Sťažovateľky namietajú, že napriek tomu, že medzi prvým a druhým rozhodnutím krajského súdu neexistujú rozdiely medzi skutkovými zisteniami vo vzťahu ku kritériám na určenie výšky náhrady, krajský súd vo svojom druhom rozhodnutí znížil náhradu bez toho, aby konštatoval zmenu skutkových zistení oproti prvému rozhodnutiu. Sťažovateľky taktiež nesúhlasia s tým, aby rozhodnutia okresného súdu vydané po prvom zrušenom rozhodnutí krajského súdu mohli byť dostatočným dôvodom na zmenu posúdenia primeranej výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Taktiež uvádzajú, že dôvodom zrušenia prvého rozsudku krajského súdu boli procesné vady v postupe krajského súdu. Sťažovateľky preto namietajú nedostatočné odôvodnenie druhého rozsudku krajského súdu, ktorý nevysvetlil, prečo sa za totožnej skutkovej situácie odklonil od svojho prvého rozhodnutia.

IV.

6. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá.

7. Základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie je zamerané na výsledok, čo znamená, že mu musí zodpovedať proces ako celok. Konanie o ústavnej sťažnosti nie je pokračovaním konania pred všeobecnými súdmi a ústavný súd pri svojom prieskume nerozhoduje vo veci samej, ale preskúmava, či nie sú skutkové a právne závery všeobecných súdov zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, teda z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň či majú za následok porušenie základného práva alebo slobody (III. ÚS 353/2024, III. ÚS 619/2021).

8. Z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby táto interpretácia nebola svojvoľná, ale i formalistická a aby bola čo najustálenejšia (II. ÚS 65/2010).

9. Prvý rozsudok krajského súdu bol zrušený z dôvodu, že sa krajský súd bez zopakovania dokazovania odchyľil od skutkových zistení okresného súdu, ktoré boli rozhodujúce pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Nie je preto možné prisvedčiť názoru sťažovateľiek, podľa ktorého krajský súd vo svojom druhom rozhodnutí vychádzal z rovnakých skutkových zistení týkajúcich sa kritérií určenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy ako pri svojom prvom najvyššom súdom zrušenom rozhodnutí. Navyše, najvyšší súd krajskému súdu vytkol aj to, že pri určení výšky náhrady vzal do úvahy aj budúce, a teda neisté očakávania sťažovateľiek. Po zopakovaní dokazovania tak dovolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu vychádzalo z iných skutkových zistení, no predovšetkým z vyjadreného právneho názoru najvyššieho súdu vo vzťahu k určeniu výšky ich náhrady nemajetkovej ujmy. K tomu treba uviesť, že od súdu rozhodujúceho o odvolaní v civilnom spore z hľadiska naplnenia ústavných práv strán sporu nemožno očakávať, že bude osobitne zdôvodňovať „odklon“ od svojho skoršieho zrušeného rozhodnutia. Účelom argumentácie odvolacieho súdu v civilnom spore je zdôvodnenie záveru o potvrdení, zmene alebo zrušení preskúmaného rozhodnutia súdu prvej inštancie s ohľadom na právne záväznú argumentáciu zrušujúceho rozhodnutia dovolacieho súdu.

10. Krajský súd tým, že porovnal kritériá určenia výšky náhrady nemajetkovej ujmy v skutkovo obdobných prípadoch, pričom prihliadol na právny názor najvyššieho súdu zo zrušujúceho uznesenia, zrozumiteľne vysvetlil svoj záver o potvrdení rozsudku okresného súdu. Nemožno sa stotožniť s námietkou sťažovateľiek o tom, že krajský súd prihliadol na obdobné, hoc aj okresným súdom právoplatne rozhodnuté prípady. Je tomu tak preto, že práve porovnávanie exemplifikatívnej judikatúry v obdobných prípadoch je rozhodujúcim prvkom právnej argumentácie nadväzujúcej na relatívne neurčité právne normy, podľa ktorých sa má najbližším pozostalým priznať primeraná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. V zásade len takouto metódou možno dospieť k právnej istote, ktorá sa prejavuje v priznaní obdobných náhrad v obdobných prípadoch.

11. Závery najvyššieho súdu, ktorý odmietol dovolanie sťažovateľiek, preto nie sú zjavne mylné a nie sú prejavom svojvoľného či formalistického prístupu najvyššieho súdu k otázke prípustnosti a dôvodnosti dovolania. To vylučuje záver o možnom porušení ústavných práv sťažovateľiek

na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením najvyššieho súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júla 2025

Robert Šorl
predseda senátu